

Kodusisustuse elementidena on ikka sõlmitud ja sõlmitakse seinadekoratsioone, uksekardinaid, lillepotiümbri-seid, linikute ja käterätikute pitse, voodi- ja lauakatteid, toolikatteid, kardinalisandeid ning mitmesuguseid muid nn riputisi siseruumidesse.

Kaasaegsed materjalid ning uudsed lähenemisviisid ja vaatenurgad sõlmimisele pakuvad üha uusi võimalusi põnevate faktuuride otsinguil ning võimaldavad tavatuid lahendusi kõige pöörasemategi kavatsuste teostamiseks.

Pille Koppel

Arvatavasti sai **sõlmimine** alguse praktilisest vajadusest ühendada omavahel kaks taimekiudu, nahariba või nõoriotsa. Varaseimad füüsilised näited sõlmedest, mis on leitud, on dateeritud 15 000 kuni 17 000 eKr.

Ötzi'se jäämehe jalanõu
(3300 eKr, Alpid)

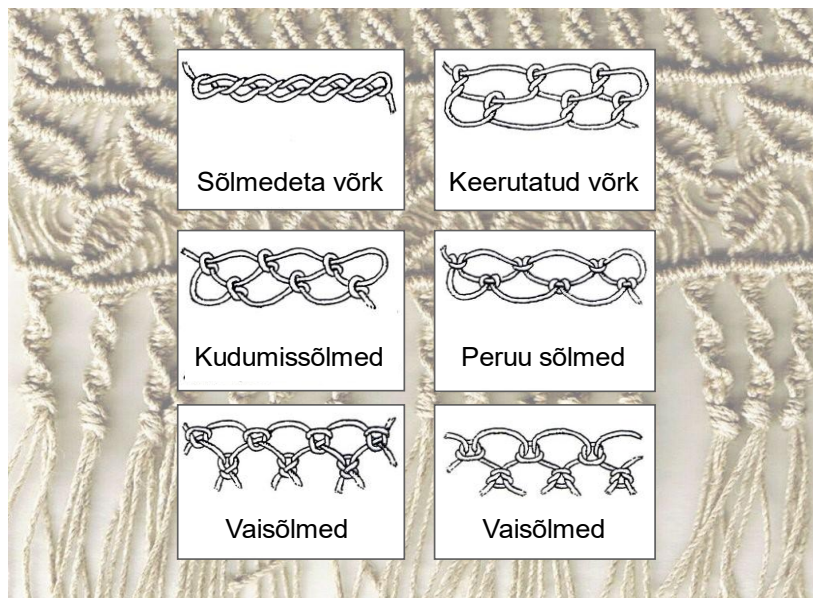

Neoliitikumi aja alguses, oli inimesel vaja lisaks riietele säilitada ja kaitsta oma toitu. See stimuleeris mitmesuguste tegevuste ja tehnoloogiate, näiteks keraamika ja nõõride-võrkude valmistamise avastamist.

Põimunud tehnoloogiad panid aluse esimeste tekstiiltoodete tekkele. Varajase ketramise tehnikates kasutati laialdaselt loomseid kiudaineid, eriti villale sarnaseid kiude, samuti taimseid kiude, nagu puuvill, kanep, džuuut, sisal või lina. Sel viisil töötati välja mitmeid meetodeid, nagu sõlmimine, lõnga põimimine, samuti esialgsed tehnikad, mis andsid algtõuke ka kudumise ja heegeldamise tehnikatele.

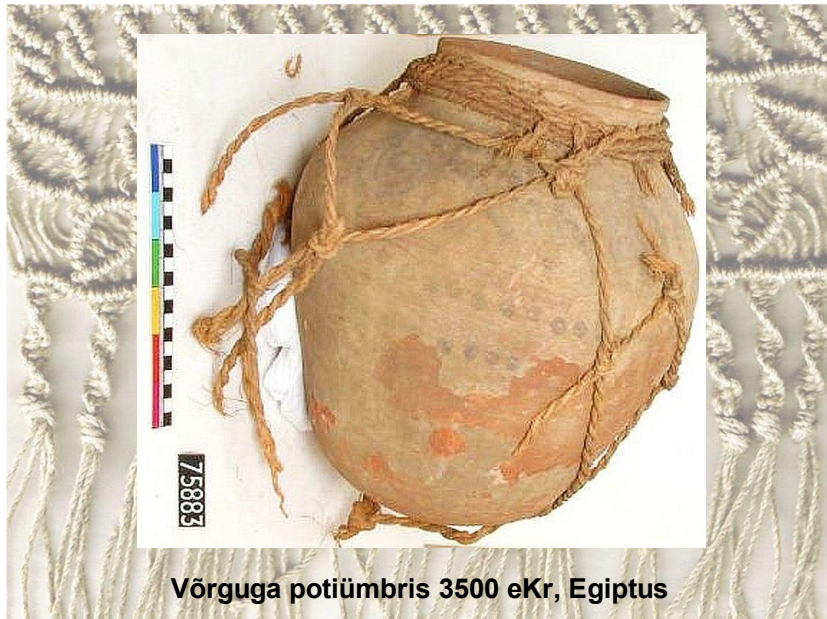
Algul tegi inimene primitiivseid sõlmedeta võrke. Püsivam võrk tuli siis, kui hakati niite omavahel keerutama. Keerutatud võrgu tükke säilitatakse Skandinaaviamaade muuseumides. Need võrgud on valmistatud pärnaniinest.

Peruu ja Aafrika kalamehed kasutasid juba vai- ja peruusõlmi. Punumismaterjali täiuslikkustumisega oli raske säilitada võrgu nõ sõlmede püsivust. Vajalikuks osutusid mittelibisevad sõlmed. Selleks loodi kudumissõlmed. Põhja- ja Lääne-Euroopas praktiseeriti kudumissõlme juba väga ammustest aegadest.

Järkjärgult omandas sõlmimine aga dekoratiivse tähenduse. On arvamus, et sõlmimiskunsti juuri tuleks otsida muinasaja Hiinast ja Jaapanist, aga arheoloogilised kaevamised tõestavad sõlmimise olemasolu ka teistes maailma paikades.

Näiteks leiud Egiptuse haudadest on üle 4 tuhande aasta vanad. Kõie valmistamine oli Egiptuses kõrgelt arenenud. Kuigi sõlmitud savipotüümbri makrameega seondult laialdaselt ei viidata, võib see siiski olla kõige varasem dekoratiivse sõlme sidumise näide.

Võrguga potiümbris 3500 eKr, Egiptus

Kahe niidiga tehtud kaksikmadalsõlme (kangrusõlm) nimetati ka **heraklese sõlmeks**. Muistsed arstid sidusid selle sõlmega haavu ja luumurde, meremehed trosse. Sama sõlmega kinnitati Vanas-Kreekas õlal tuunika. Heraklese sõlmele omistati rikkuse ja heaolu sümboltähendus ning sõlm oli seotud õitsengu ja õnnega. Kaks lihtsõlme, mis on omavahel ühendatud, tähendas hingelist seost, abielu, soovi omada lapsi ja rikkust.

Infokandjana seisusest esines kaksikmadalsõlm ka Egiptuse vaaraode esipõlledel.

Vanas-Kreekas kinnitati selle sõlmega õlal tuunika. Heraklese sõlm on seotud Vana-Kreeka legendiga ning sümboliseeris maagilist jõudu. Muistsed Kreeka sõjamehed uskusid heraklese sõlme imettegevasse jõusse ja kasutasid seda haavade sidumisel ja luumurdude ravimisel. Usuti veel, et sõlme kinni ja lahti sidumisega saab ravida roosi.

Meremehed kinnitasid selle sõlmega trosse ning kandsid kaelas heraklese sõlmega paela või sidusid selle laevamasti tippu, uskudes, et see hoiab neid eemal õnnetustest.

Kui sõlmedele omistati tähendusi, siis lihtsõlm oli rikkuse, õitsengu, õnne ja heaolu sümbol. Kahest lihtsõlmest (mis on omavahel ühendatud) koosnev heraklese sõlm sümboliseeris rikkust, abielu, hingelist seost, soovi omada lapsi.

Sõlm iseenesest on õnnemärk, kaitse- ja tõrjemärk. Sõlm võib sümboliseerida elu jätkuvust, lõpmatust igavikku. Vanadel egiptlastel oli ta elu ja surematuse sümbol. Kuivõrd ühe joonega tehtud sõlme annab mõista kui universumi sümbolit, peaks selle sõlme lahti harutamine tagama mingil määral võimu kõiksuse üle.

Kuigi makramee tehnika läks liikvele praeguse Türgi piirkonnast, siis näitavad uuringud, et makramee sõlmi kasutati ka Hiinas, Mesopotaamias ja Egiptuses umbes 3000 eKr. Briti muuseumis säilitatakse Assüüriast pärit maailma vanimat makramee tükki, mis pärineb aastast 2000 eKr.

Babüloomlased ja assüürlased kasutasid teadaolevalt esimestena makramee-stiilis sõlmi kaunistamise eesmärgil. Kaunistusena saavutas sõlmimiskunst sellise taseme, et sõlmitud mustrite ilu püüti jäljendada ornamentide raiumisel kivisse, töötlemisel puitu, metalli ja ümbritsedes pärgamendil iidseid käsikirjatekste.

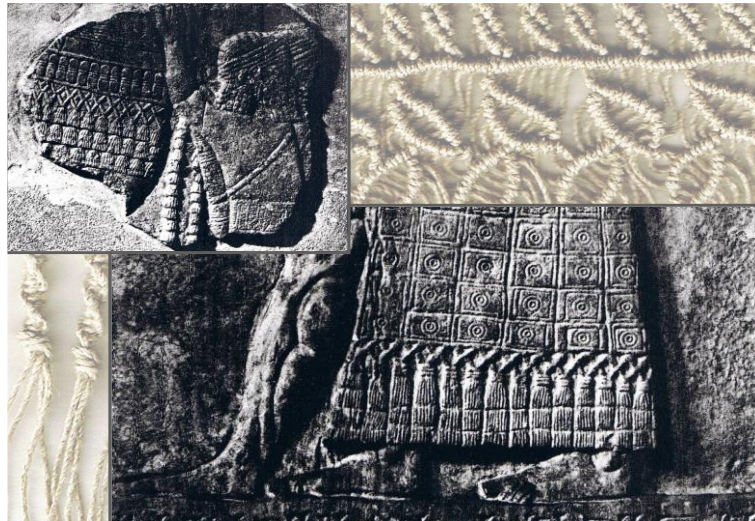
850 eKr, Assüüria

900 eKr, Assüüria

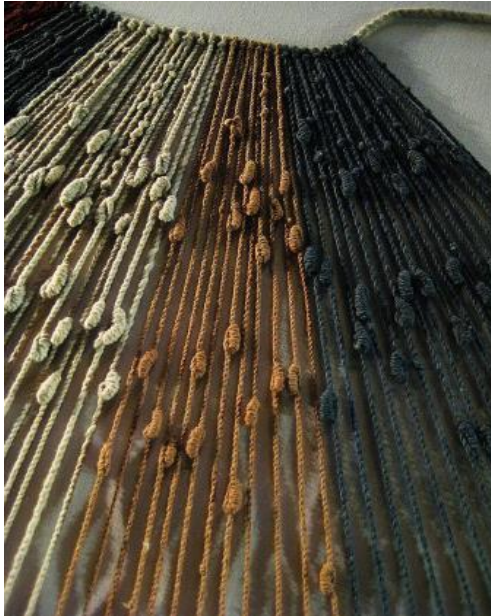

Kirjandusest on teada antiikaja kultuurimaades arenenud sõlmkunstist, kus riideääri kaunistati sõlmpitsiga. Esiailgu sõlmiti vaid kanga otsa jäetud lahtisi lõngu. Näiteks Türgi muinasaegsed kudujad viimistlesid käterätikute otstes olevad lõimelõngad sageli dekoratiivseteks sõlmedeks, mis lõppesid narmastega. Samuti ehiti hobuste sadulatekke sõlmitud nõõride, tuttide ja narmastega.

Erinevalt seotud sõlmed on inimkonna ajaloos mänginud tähtsat rolli, olles võimaluseks koguda ja edastada informatsiooni põlvest põlve. Iidses inkade kultuuris eksisteeris sõlmkirja süsteem, mis koosneb valdavalt liht- ja kaputsiinlaste sõlmedest.

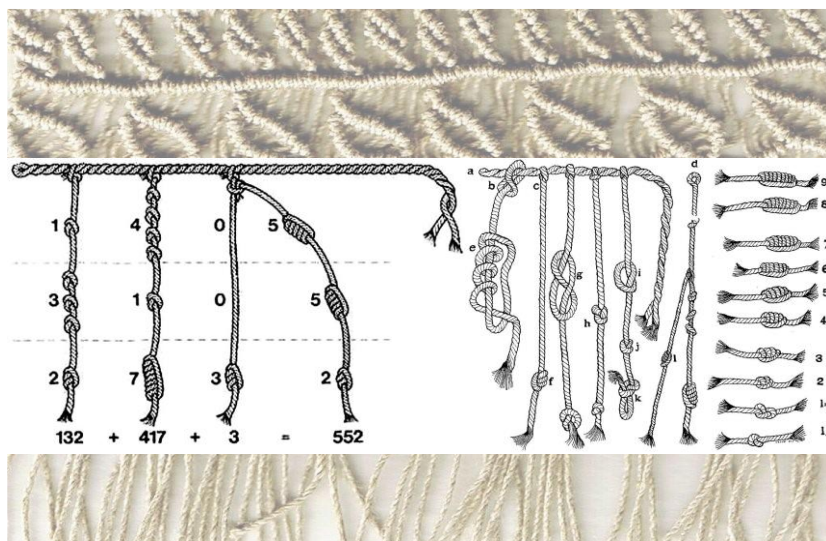
Analoogset sõlmkirja on kasutatud nii muistses Hiinas kui indiaanlaste poolt Põhja-Ameerikas.

Kirja loeti sõlmede vormi, suuruse, värvi ja omavahelise kombineerimise järgi.

Arheoloogilistel kaevamistel on leitud ka sõlmitud palvehelmed.

Inkad töötasid välja ainulaadse teabe salvestamise viisi, sõlmitavate nõõride süsteemi, mida nimetatakse khipuks (mõnikord kirjutatud quipus). Viimastel aastatel on küsimus, kas need khipud on tegelikult kolmemõõtmelise kirjutamise meetod, mis vastasid inkade spetsiifilistele vajadustele?

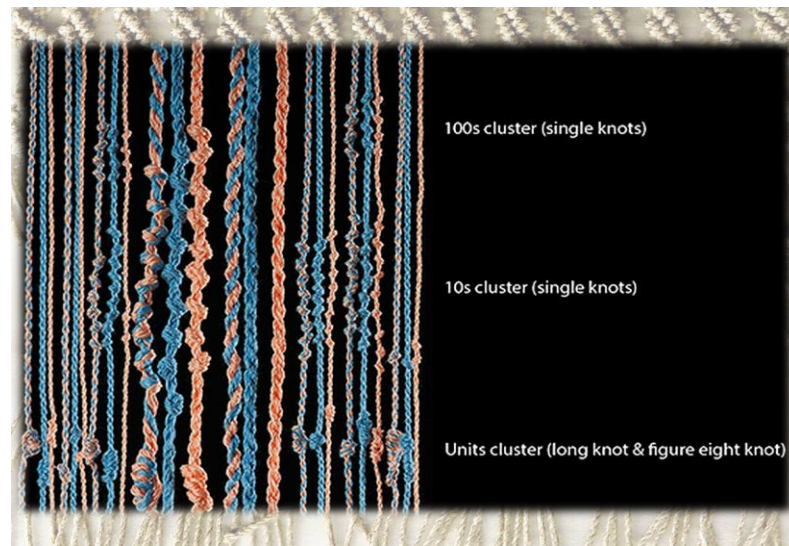
Inkad olid suured teabekogujad. Toiduaineid ja tekstiili ladustati hoolikalt laos. Kõige jälgimiseks kasutas impeerium **kipucamayocsit**, mis on spetsiaalselt koolitatud khipu lugejate seisus. Need mehed olid 16. sajandil nii kvalifitseeritud, et "isegi mitte sandaalipaar" ei saanud märkamatuks kaotsi minna, khipu numbrid olid tavaliselt väga täpsed.

Tundub, et üksikud khipud on värvi ja keerukuse poolest väga erinevad; enamik näiteid koosnevad üldjuhul pliiatsi paksusest põhinöörist, mille küljes ripuvad "ripatsid" ehk teised nöörid. Nendest ripatsite küljes on omakorda kõrvalharud, mida nimetatakse "tütarettevõteteks". Ühel khipul on rohkem kui tuhat tütarettevõtet. Sõlmed kujutasid tabelite tulemusi. Need arvud põhinesid kümnendiku kümnendkoha süsteemis (kümneid, sadu, tuhandeid).

Hoolimata sellest, et inkad, kes oli ehitanud maailma suurima maanteede süsteemi ja likvideerinud nälja enam kui 10 miljoni inimese impeeriumis, ei suutnud kunagi oma mõtteid kirjalikult väljendada.

1560. ja 1570. aastate Hispaania kroonikate kohaselt näis mõni khipu talletavat teavet selle kohta, mida teised kultuurid on tavaliselt kirjalikult säilitanud, näiteks suguvõsade koosnemise ja ka laulud, mis ülistasid kuningat. Üks jesuiitide misjonär rääkis naisest, kes tõi talle khipu, millele ta oli "kirjutanud oma elu tunnistuse".

Andide kultuurid kasutasid nööride ja sõlmede süsteemi salajase teabe salvestamiseks, mis on säilinud tänaseni, kuid seosed kaasaegsete nööride ja Inca khipu vahel ei ole siiani selged. Kindel on see, et keegi ei ole suutnud Inca khiput täielikult tõlgendada.

Inimkond on aegade jooksul suhtunud sõlmedesse erinevalt. Olid ajad, mil sõlmimine oli keelatud. Näiteks Vanas-Roomas ei tohtinud riietuses esineda ühtegi sõlme. Rooma senaatorid jälgisid, et riie peal ei oleks ühtegi sõlme näha. Sõlmede keeld esines ka Lapimaal, Ida-Indias ja mujalgi. Venemaal oli aegu, kus sõlmede tegijaid süüdistati nõiduses, ja posimises ning sõlmijaid karistati karmilt - nad hukati. Selline suhtumine oli lühiajaline ja piiratud ulatusega. Ristiusk mõistis hukka sõlme-amuleti kandmise. Samas on teada, et erinevad rahvused suhtusid sõlmimisse erinevalt. Ja vastupidiselt eelneva väitega, usuti mitmel pool, et sõlmed toovad teatud kasu. I sajandil e.m.a. uskusid inimesed näiteks, et sõlmede sidumise ja lahtisidumisega saab ravida roosi. Samuti kasutati sõlmi luumurru ravimisel.

Kreeka vaasidel võib kohata Heraklese kujutist, kes kannab õlgadel lõvinahka, mille esikäpad on kangelase rinnal risti seotud. Seda sõlme hakatigi nimetama "heraklese sõlmeks" ja sellele omistati maagiline jõud.

Samuti arvatakse, et makramees kasutusel olev "türgi sõlm" ongi legendaarne Gordioni sõlm, mida Makedoonia Aleksander lahi harutada ei suutnud ja selle siis mõõgaga läbi raius. Gordioni sõlm on olnud sassiaetud rihmadest pusa, millega muistse Früügia pealinna kindluses sõjavankri ikkepuu täsli külge seotud. Prohvetliku ettekuulutuse kohaselt avanenud sellele, kes sõlme lahti harutab, võimalus saada maailma valitsejaks. Väljend Gordioni sõlm tähendab mingit rasket keerukat probleemi, kiirelt ja efektiivselt lahendama.

Räägitakse **saatuse sõlmedest** ja saatuse sõlmitusest – siis koonduvad saatuslikud asjaolud ühte puntrasse ja avaneb enneolematuid võimalusi. Sõnad võivad suus minna sõlme, ka keel läheb sõlme ning jääbki sellesse seisundisse teatud ajaks. Sõlm on kurjade vaimude tõke, sellest ka sõlmornamendid pühakodade seintel. Iiri keltide pühade raamatute illustratsioonid tehti hästi sõlmilised.

Põiming tugevdab maagilist väge. Araablased sidunud teinekord habeme sõlme, kaitseks kurja pilgu eest. Meeste juuksesõlm, näiteks sueebisõlm, oli ilmselt maagilise tähendusega, mitte ainult ilustuseks tehtud.

Sueebisõlm.

Staatuse sümbol. Kinnisõlmimine ei suurenda üksnes maagilist väge – korralik sõlm päästab meremehi ja mägironijaid. Kes tahab kurjade vaimude tähelepanu kõrvale juhtida, peab andma neile võimaluse sõlmi lahti harutada, sest seda armastavat need iseäranis teha.

Sõlm on abieluühenduse ja armastuse siduva ühenduse sümbol. Abielu sõlmitakse. Indias seob peig pruudi kaelapaela sõlme. Armusõlm on omamoodi kihlasõrmuse variant.

Sõlm sümboliseerib köitmise ja vabastamise väge. Kui sünnitus algab, tuleb kõik sõlmed lahti siduda. Et sõlmed raskendasid sünnitust, ei tohtinud Vana-Rooma sünnitusjumalanna Juno templisse siseneja riietuses olla sõlmi.

Ent sõlmed võisid osutada takistuseks ka rasestumisel. Juudi uskumuse kohaselt ei tohi pruutkleidil olla ühtki sõlme.

Mõnel maal tulnud pulmaööl enne naise juurde heitmist tema riietel seitse sõlme lahti teha.

”**Õnnesõlm**” oli vastandite ühtsuse sümboliks. Kesk-Aasia naised kandsid seda sõlme rinnaehtena, naiste rõivaid kaunistati veel ka mitmete teiste õnnetoovate sõlmedega, nagu josephine sõlm ja sõlm ”elupuu”.

Õnnesõlm

Elupuu.

Kolm sõlme tuuleohelikus. Rootsi peapiiskop Olaus Magnus kirjutas Põhjamaa rahvaste ajalooainelises teoses, 1555, et soomlastel olnud muude paganlike valeõpetuste hulgas kombeks müüa tuult kaupmeestele, keda vastutuuled nende rannikul kinni hoidnud. Maksu eest antud mereliste teele kaasa kolm nahkrihma tehtud nõiasõlme. Esimese sõlme avamine tekitanud leebe tuule, teine – tugevama, kolmanda sõlme päästmisel aga tõusnud nii võimas maru, et laeva käilast polnud märgata karisid ja tüüri ei suudetud enam hoida. Kehvasti käinud nende käsi, kes põlastavalr eitanud, et neis sõlmedes võiks peituda selline vägi.

Oskar Looritsal on mitmeid samalaadseid üleskirjutusi ka Eesti olude kohta. Kord tahtnud kolm hiidlast suurele maale minna, aga kartnud tormi ja läinud targa juurde, kes andnud neile oheliku, milles kolm sõlme. Tark hoitanud kolmanda sõlme avamise eest. Minema hakates teinud hiidlased sõlme lahti – kohe tuul tagant. Keset merd avanud nad teise sõlme ja paat lennanud kiiremini edasi. Randa jõudes avatud kolmas sõlm – tuul tõusis vastu ja ajas hiidlased tagasi.

Vastutuuled võis ka kotti koguda, aga kõva sõlme pidi peale tegema. Reisimees Odysseus sattunud oma eksirännakul mingile saarele tuulte valitseja Aiolose juurde, kes andnud talle koduteele kaasa härjanahkse koti, kus olid kõik ebasoodsad tuuled. Hoolikas taganttuul tõuganud laeva üheksa päeva ja üheksa ööd kodu poole. Odysseuse meremehed olid väga uudishimulikud ning tegid tuulekoti lahti. Ulgumise ja vilistamisega tormasid metsikud tuuled kotist välja ning torm kihutas laeva tagasi avamerele, kuigi kodusaar oli juba käeulatuses.

Dekoratiivse sõlmimise alusepanijateks peetakse meremehi (täpsemalt araabia meremehi), kes jõudehetkel põimisid ketikesi, talismane ja kinkisid neid sõpradele ning kodustele. Umbes 5000 aastat tagasi, kui ehitati esimesed purjelaevad, oli vaja kinnitada purjeid, soote, trosse jms. Selle ajal tunti laevanduses 500 sõlme. Kõigil neil ei olnud otsest praktilist väärtust, vaid leidsid oma koha just dekoratiivesemete sõlmimisel.

Pika ja igava merereisi huvitavamaks muutmiseks pidasid madrused omavahel võistlusi – kes oskab paremini sõlmida ja originaalsemaid kombinatsioone välja mõelda. Punutistega kaunistati rooliratas, punuti kellanööre, vörke, sirme jm.

Tehnika oli suurema tähtsusega keskaegsetes araabia riikides ja ka Bütsantsi impeeriumi apogee ajal. Makramee tehnika jõudis Põhja-Aafrikast Euroopasse läbi mauride ja Hispaania maadeavastajate. Hispaanlased ja portugallased puutusid sõlmimisega kokku juba 8. sajandil Ibeeria poolsaare vallutanud mauride vahendusel. Ibeeria poolsaare vallutamise tulemusena levis sõlmimine 13. sajandil Prantsusmaale, siis Itaaliasse ja seejärel mujale Euroopasse.

14. sajandil tutvusid Hispaania meremehed, India ja Hiina sõlmimiskunstiga. Nii kandus sõlmimistehnika sadamast sadamasse. Madridi peakirikust on leitud tolle aja mustrite jooniseid ja sõlmi.

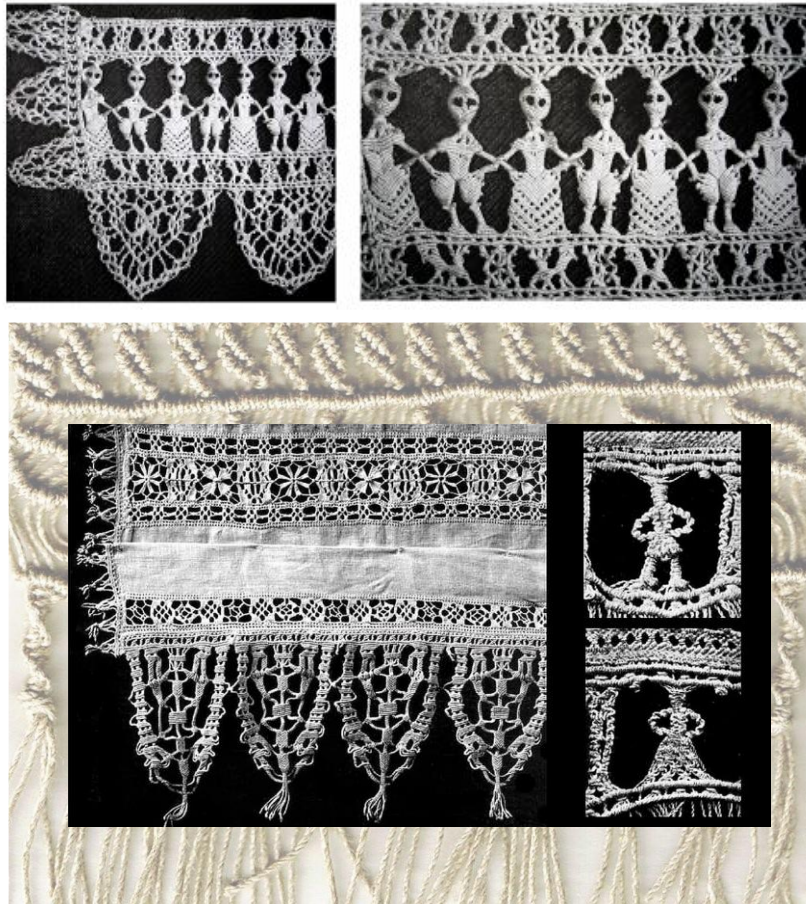
Sõlmimiskunsti kanti põlvest põlve edasi. Sajandite jooksul sõlmimise kunst täiustus, praktilisest vajadusest kasvas välja dekoratiivne kaunistamise viis.

Arheoloogiliste väljakaevamiste käigus on leitud mitmeid sõlmitud esemeid, kus materjaliks on kuldniidid (13. sajandi Bulgaaria tsaari peakatte kaunistus ja 13. sajandi Belgorodist sõlmitud kraepael).

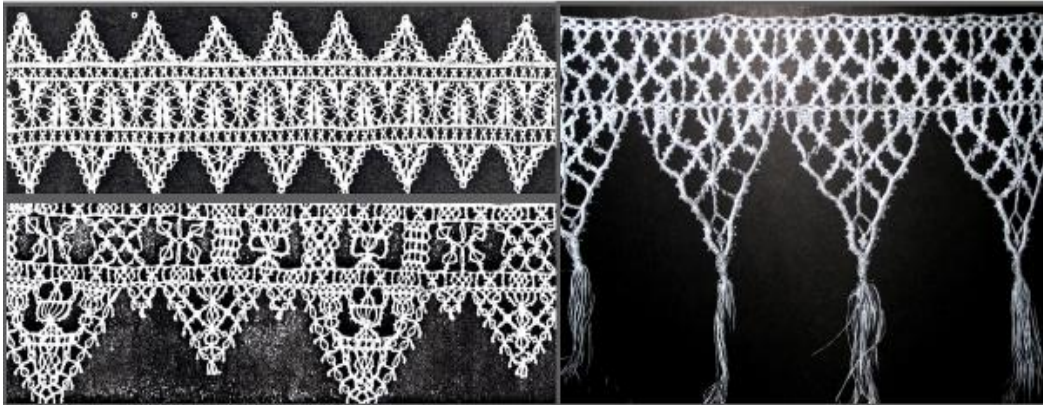
15. sajandil oli nii Itaalias kui Prantsusmaal peenikesest linasest lõngast valmistatud makramee rohkem hinnas kui mõnes muus tehnikas õrn pits.

16. sajandil muutus makramee Genova nunnade erialaks, kus kiudude sõlmimise tehnikat tuntigi kui "punto a groppo" (itaalia "pits").

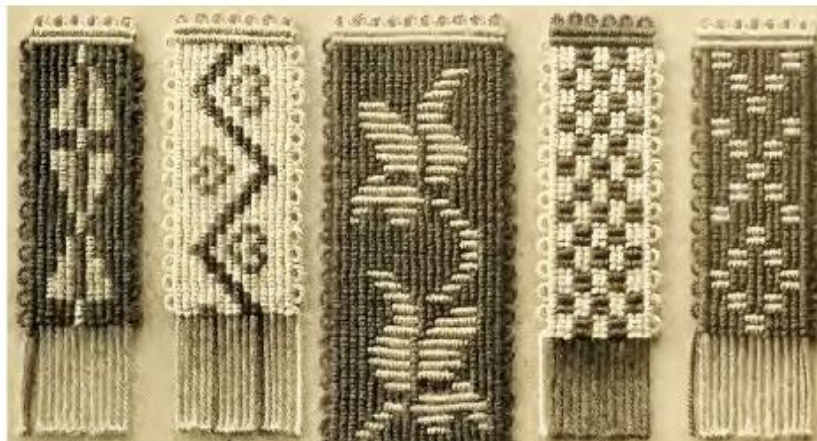
Mustrid olid üldiselt geomeetrilised ja mõnikord segunenud stiliseeritud inimfiguuridega.

17. sajandil levis makramee Itaaliast Põhja–Euroopasse ja Põhja-Ameerikasse. Sel ajal kaunistasid Euroopa õmblejad rõivaid sõlmitud pitsidega. Sellest ajast tuntakse sakiliste servadega ääre- ja vahepitse “Van Dick” sakkidega pitside nime all. Pitsid sõlmiti nii, et lahtisi lõngu lõpetamisel ei jääks.

Sõlmimine sai Itaalias väga populaarseks. Sõlmitud pitsiga kaunistati laudlinu, kardinaid, rõivaid. Itaalias avati esimesed makramee koolid. Torinos lõi Valentina Cavandoli uue sõlmimisvõtte, mis kannab nüüd nime **cavandoli** tehnika. See on värviliste lõngadega tiheda ja tugeva pinna sõlmimine ühe- või kahesuunaliste punussõlmedega.

Makrameena sõlmitud esemeid kujutasid oma lõuenditel ka kunstnikud, mis viitab kui tähtsaks seda käsitööliiki peeti. Ühena esimestest jäädvustas seda tehnikat **Sandro Botticelli** (1445-1510), kelle maalil „Idamaa tarkade kummardamine“ ühel tegelasel on peas makramee tehnikas mütsike.

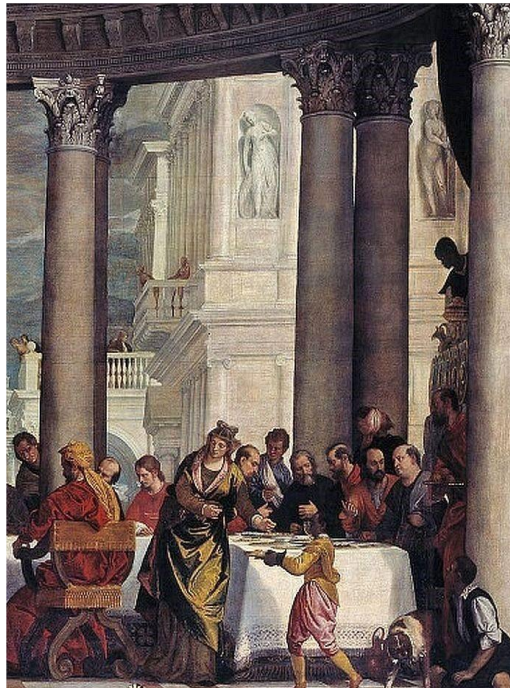
Botticelli pildil "Madonna lapsega" on inglitel sõlmitud paelad.

Hispaania kunstnik **Niccolo del Abbate** (1509-1571) kaunistas oma maalil "Naise portree" modelli punutud mütsi ja keega.

Paolo Veronese (1528-1652) pildil "Õhtusöök Simon Fariseo majas" kujutas sõlmnarmastega laudlina.

Prantsuse kunstnik **Georges de La Tour** (1593 – 1652) pildil "Ennustaja" on ühel tütarlapsel makrameega kaunistatud kleit.

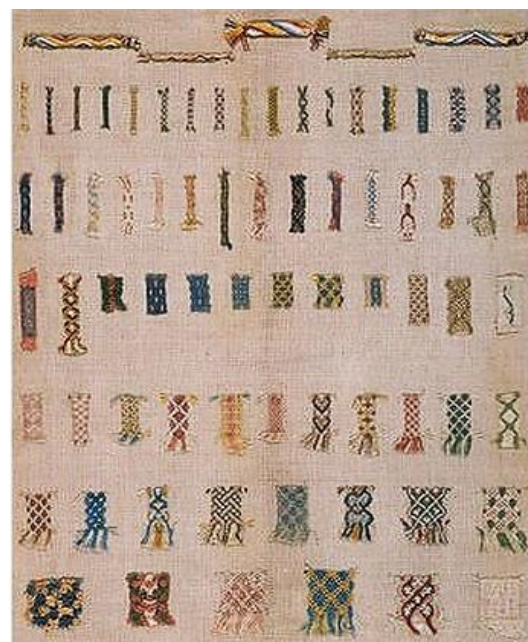
17. sajandi Inglismaal peeti makramee punumist kuninglikuks harrastuseks. Tehnika oli nendeni jõudnud joos rikkalikult nikerdatud mööbliga. Õukonnadaamid sõlmisid makrameed kuninganna Mary II juhtimisel, kes oli seda tehnikat õppinud Hollandis. Makramee tõusis uuesti ausse George III ajastul (18. sajandil). Teine kuninglik daam (George abikaasa), kes armastas makrameepitse, oli kuninganna Charlotte. Ta oli vastutav kuningliku elukoha kaunistamise eest ja ta kasutas ruumide sisutamisel makrameedetaile. Tema sõlmis ka kuningalossi siseõue varbtarale kandi. Aadlidaamide meelisharrastus levis linnakodanikeni ja jäi Inglismaal populaarseks veel paarisajaks aastaks.

Siiski muutus makramee Ühendkuningriigis populaarseks alles 19. sajandil, saavutades viktoriaanlikul ajastul romantilise stiili privilegeeritud sensuaalsuse ja ornamentide liialdatud kasutamise. "Kuldseks sajandiks" makramees loetaksegi kuninganna Victoria epohhi Inglismaal. Makramee jõudis siis interjööri: sisustustekstiilidele, lambivarjudele, mööbliesemetele. Makramee kõrgaeg Euroopas oli renessanssiajastul, mil seda kasutati rõivaste kaunistamisel.

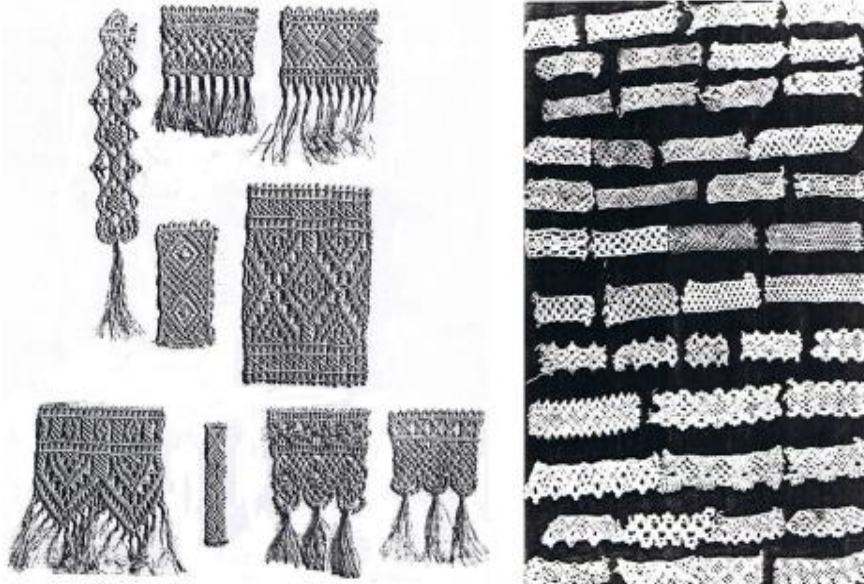
Esimesed raamatud makramee tehnikast kirjastatakse 19. saj.

Varasemad nn raamatud koondasid endasse kogutud ehtsad sõlmitud pitsiproovid.

Macrame Sampler made in Great Britain, circa 1749

Euroopa muuseumides leiduvad mustrikogud pärinevad juba 18. sajandi algusest. Paljud daamid kogusid sõlmtehnikas mustreid ja koostasid mustriraamatuid. Üks silmapaistvam näide on Maria Schweigeri mustriraamat aastast 1706, milles on 400 peenest linasest niidist tööproovi.

Šveitslannadest õdede Mauriziode mustrikogu (19. sajandi lõpp) hämmastab meid vormide rikkuse ja peenekoelisusega. Mustrid on kogutud erakogudest, kloostritest. Nad löid ka ise uusi mustreid, mis on viidud kõrgema täiuslikkuseni. Kasutatud on punus-, frivolitee-, silmus-, madalsõlmi, ka josephine sõlme.

- **1860. aastal** ilmus "**Sylvias Macramé Lace**", kus antakse juhised selle kohta, kuidas töötada sõlmedega. raamat oli koheselt ilmumise järgselt tõenäoliselt kõige tuntum ja populaarsem makrameed kajastavate väljaannete seas, mis pärinevad viktoriaanlikust kullaajast.
- Raamatuid ja ajakirju levitati, julgustades sel moel koduperenaisi ja nende tütreid õppima mõnda tehnikat, et valmistada midagi kasulikku. Sellest ajast saadik on publitseeritud mitmeid raamatuid ja ajakirju, et õpetada sõlmimise tehnikat ja selle kasutusviise.
- **1877.a.** - Barbour Brothers avaldas oma raamatu "**The Imperial Macramé Lace Book**" koos mustritega ja juhistega, kuidas teha makramee pitsi.
- **1886.a. Le macrame´** /par Th. De Dillmont "Naiskäsitöö entsüklopeedia".
- **1944** - Avaldatakse **The Ashley Book of Knots**, mis pöörab tähelepanu sõlme tähtsusele merenduses.

Põhjamaades muutus makramee moetehnikaks 19. sajandil ja on olnud sellest ajast moes vahelduva eduga. 19.-20. sajandi vahetusel kujunes mood tupsude, narmaste ja nõõride lembeseks. 20. sajandi algul lisandus makrameesse ka nn 3D sõlmimine – ruumilised süžeedega tekstiilkompositsioonid. Nimetatud lähenemist hakati selle looja järgi nimetama **margarete pitsiks**.

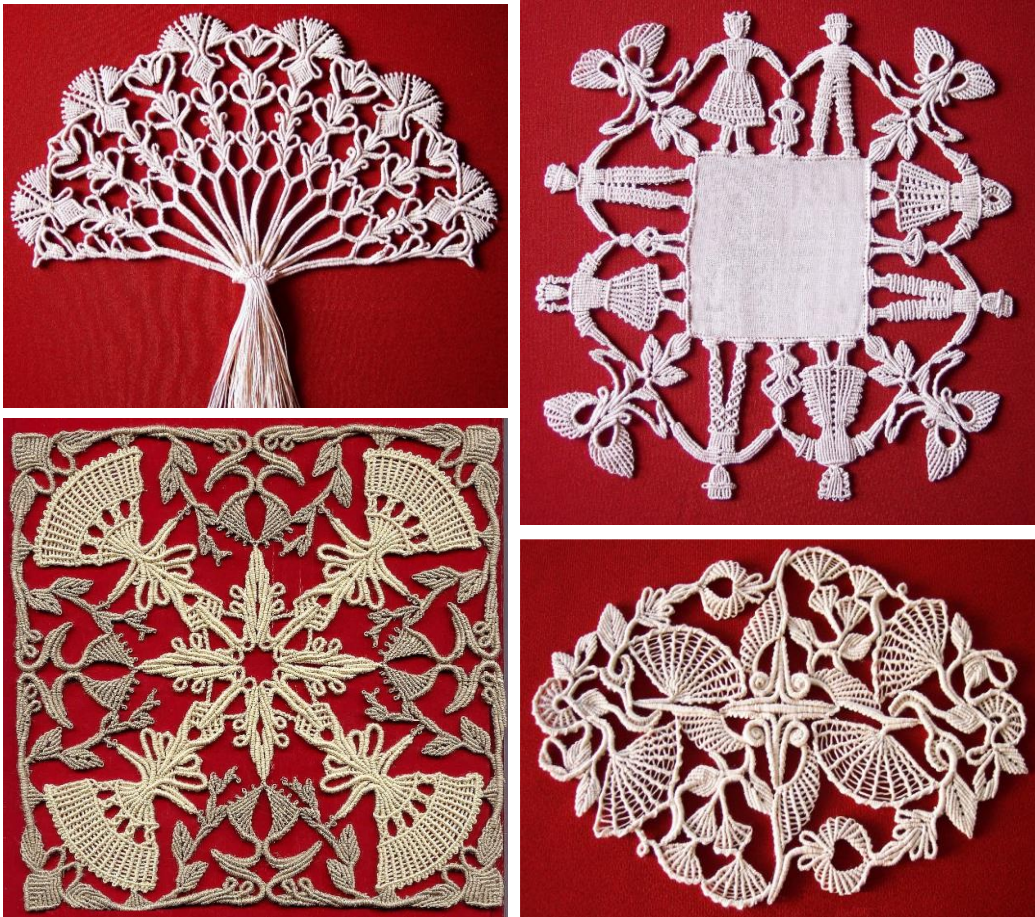

Margarete pits on tehnika, mis kasutab sõlmi. Tehnika leiutas Margarete Naumann 1900. aastate alguses. Selle tehnikaga ta tahtis muuta jäika sõlmist nõ pehmemaks.

Margarete loodud makramee stiil jäi peaaegu sajandiks harrastatavaks. Tema meetod võimaldab tööd arendada mis tahes suunas, luues nii tasapinnalisi kui ka kolmemõõtmelisi elemente, kusjuures selleks ei ole vaja jooniseid. Vajatakse ainult teadmisi mõningate põhireeglite kohta. Meetod seisneb niitude tõstmises või koondamises kimpudesse ja seejärel nende nn kukutamist (laiali jagades sõlmimiseks), kasutades lihtsaid põhi- ja punussõlmi.

Margarete Naumanni looming ei olnud geomeetiline, vaid ta kujutas peamiselt loomi, inimesi, puid, anumaid, plastilisi ja ümaraid õisi ning lehti. Kunstniku töödes on näha vaba fantaasialendu ja tohutut eetenägelikkust. Materjalidest kasutas ta peenemat puuvillast lõnga. Margarete fantastilisemad ja mahukamad tööd pärinevad 1911 ja 1917 aastatest, kui ta õppis Plauen i. V. Linna Kunstikoolis.

Sõlmimiskunsti on erinevatel aegadel nimetatud erinevalt: **ruutpõimimine, sõlmitud pits, mehhiko pits, araabia ruutsõlmimine, punus** jne. Alles 19. sajandil hakati seda liiki käsitööd ja kunsti nimetama **makrameeks**. See nimetus pärineb araabia keelest **“migramah”** – see on narmad või sall, mis on kaunistatud sõlmitud pitsiga, ka ornamentaalne punutis (viitab kaamelite ja hobuste vaipade ja tekkide dekoratiivsetele äärtele, mis aitasid muuhulgas hoida loomadest kärbsed eemal Põhja-Aafrika kuumades kõrbepiirkondades); türgi keelest tõlgituna **“makrama”** – sall või rätik narmastega või sõlmitud võrk (kangatükkide äärte kindlustamiseks).

Sõlmed on olnud inimkonna pidev kaaslane alates varaseimastest inimestest, kes kasutasid seda praktilises rakenduses ja muutsid need ka maagilisteks, matemaatilisteks, usulisteks, meditsiinilisteks, kunstilisteks ja dekoratiivseteks objektideks.

Sõlmedeta ei saa tänapäevanegi inimene hakkama, sõlmi me seome iga päev ning teeme seda peaaegu mehaaniliselt: teeme paelast lehvi, seome saapapaelu, lipsu, salli. Ikka on taskurätiku nurka seotud sõlme, et kindlasti midagi meeles pidada ... Kirurgide, meremeeste, pakkijate, kangakudujate, päästjate, õmblejate jaoks on sõlme oskuslik tegemine üheks oluliseks etapiks nende töö juures, sageli sõltub sellest nende töö resultaat.

Vladimir Denshchikov

Kaasaegne makramee areneb põhiliselt kahes suunas, ühed käsitöömeistrid arendavad edasi makramee traditsioonilist suunda, teised otsivad uusi ja originaalsemaid võimalusi sõlmimise kasutamiseks ning arendavad seda tõelise kunsti tasemel.

Läbi aegade on ka makramee tehnikal ikka oma eestvedajaid ja propageerijaid olnud. Iga ajajärk omab iseloomulikke jooni. See, mis kunagi oli moodne, võib tänapäeval tunduda imelikuna – näiteks kaunistused keskaegsetel taradel. Vaatamata sellele, kasutame ka täna ammutuntud sõlmitud mustreid kaasaegses moes ja disainis ja tõesti, tänagi leidub tarade kaunistajaid ...

